

Københavns Universitets bestyrelse

SAGSNOTAT

19. MARTS 2021

Vedr. Revisionsprotokollat af d. 8. april 2021**Sagsbehandler** Koncern-Økonomi**KONCERN-ØKONOMI,
REGNSKABSSEKTIONEN,
KONCERNREGNSKAB (KOR)****Godkendelse af revisionsprotokollat**

NØRREGADE 10

KU's institutionsrevisor Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab (i det følgende benævnt 'Deloitte') har i efteråret 2020 udført revisionshandlinger i årets løb, hvilket er afrapporteret i Revisionsprotokollat af 10. november 2020. Protokollatet vedrørende revisionsplanen og resultatet af udførte revisionshandlinger i årets løb, blev forelagt bestyrelsen den 10. december 2020.

1165 KØBENHAVN K

Deloitte har i december 2020 samt februar 2021 afsluttet revisionen af KU's årsrapport for regnskabsåret 2020, hvilket er afrapporteret i vedlagte Revisionsprotokollat af 8. april 2021.

LOKATION: MUSEUMSHUSET, 05-3-310

Af protokollatet fremgår det, at revisionen er planlagt og udført for at sikre, at fokus i revisionen er på de væsentlige og risikofyldte forretningsområder og administrative funktioner, der har betydning for årsregnskabet.

Revisionsprotokollat af 8. april 2021 indeholder ingen kritiske bemærkninger og det er Koncern-økonomis vurdering, at der er tale om et 'pænt protokollat' med få bemærkninger fra revisor.

Deloitte finder det tilfredsstillende, at KU har været i stand til at sikre en fornuftig og stabil drift og regnskabsføring under de ekstraordinære omstændigheder, samt har været i stand til fortsat at producere et regnskabsgrundlag og en årsrapport uden væsentlige fejl og mangler, og til den planlagte tid.

Protokollatet forelægges hermed til bestyrelsens godkendelse.

Baggrund

SIDE 2 AF 10

Af protokollatets afsnit 1. Konklusion på revisionen, oplyser Deloitte, at der afgives en revisionserklæring uden forbehold eller fremhævelse af forhold i regnskabet eller ved revisionen.

Endvidere oplyser Deloitte, at de ikke har fundet fejlinformation i ledelsesberetningen, og at de bekræfter dette i deres udtalelse herom.

Revisionen er tilrettelagt ud fra en risiko- og væsentlighedsbetragtning, og i protokollatet afrapporteres denne revision ud fra følgende opbygning:

- a. Betydelige risici og –fokusområder (afsnit 2)
- b. Andre væsentlige revisionsområder (afsnit 3)
- c. Forvaltningsrevision (afsnit 4)
- d. Opfølgning på bemærkninger tidligere år (afsnit 6), samt
- e. Redegørelse for den udførte revision (udvalgte områder) (afsnit 7)

Protokollatet er opbygget således, at man kan vælge at læse de overordnede konklusioner og væsentligste informationer i venstre side af protokollatet (over- og i de grå bokse) og/eller vælge at gå ned i de nærmere detaljer til højre for de grå bokse.

Overordnet resultat af revisionen

Område	Bemærkning/ anbefaling	Side i protokollen	Ny*	Genganger/ opfølgning**	Bemærkning lukkes af***
Eksternt finansierede projekter	Revisorerklæringer vedrørende eksternt finansierede projekter giver anledning til bemærkninger.	641, 642, og 659		X	
Eksternt finansierede projekter	Regnskabsaflæggelse og styring af eksterne tilskudsprojekter kan med fordel forbedres.	641, 642, og 659		X	X
Campus Service	Deloitte vurderer, at KU fortsat skal have fokus på området og sagerne med BYGST, herunder også på aktstykke 148 (der bl.a. omhandler regulering af KU's huslejeforhold i relation til byggeriet af Statens Naturhistoriske Museum).	641, 643		X	
Aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring)	Deloitte bemærker at KU fem år i træk har haft betydelige positive budgetafvigelse.	635, 648		X	

Område	Bemærkning/ anbefaling	Side i proto-kollen	Ny*	Genganger/ opfølgning**	Bemærkning lukkes af***
Feriepengeforpligtelsen	Deloitte har i forbindelse med revision af indfrysningen af feriemidlerne konstateret en ikke-korrigeret fejl på 14,3 mio.kr. i den indregnede regnskabsmæssige hensættelse.	636, 649, og 662	X		X
Feriepengeforpligtelsen	Deloitte anbefaler KU at have fokus på, at kvalitetssikre data, der anvendes ved opgørelsen af feriepengeforpligtelsen.	649	X		
Samarbejde med andre institutioner	Deloitte bemærker at KU ikke har udarbejdet et samlet overblik over samarbejdspartnere, hvilket øger risikoen for at der indgås samarbejdsaftaler med utilsigtede væsentlige økonomiske bindinger eller uden for gældende regler. Deloitte anbefaler derfor, at KU etablerer en centraliseret kontrol, der sikrer, at aftalerne indgås ens på tværs af KU.	653	X		
Samarbejde med andre institutioner	Deloitte anbefaler, at KU følger Boligfondens udvikling, herunder særligt at tilskud fra KU alene anvendes til de tiltænkte formål.	653	X		
Generelle IT-kontroller	Deloitte anbefaler at der med afsæt i it-risikoanalysen, samt de overordnede log management-retningslinjer for KU, udarbejdes en log management-politik for de individuelle systemer.	667		X	
Generelle IT-kontroller	Deloitte vurderer at den samlede IT-sikkerhed er formindsket ift. tidligere, grundet at de har konstateret en stigning i antallet af brugere, som ikke er blevet nedlagt rettidigt.	636, 667	X		
Indkøb	For at kunne lukke punktet i 2020 skulle Deloitte kunne konstatere, at KU: 1) udarbejder og offentliggør ny indkøbspolitik, herunder implementerer struktur og organisering, der understøtter indkøbsområdet mest muligt. 2) gennemfører pilotprojekt vedrørende indkøbsmodulet i IndFak. 3) færdiggør design og implementering af indkøbsrapporter fra det nye system (KMD) og påbegynder rapportering iht. fastsatte frekvenser.	636, 647, og 658		X	X

* Punktet fremgår ikke af de seneste 2 revisionsprotokollater

** Punktet fremgår af minimum én af de seneste 2 revisionsprotokollater

*** Deloitte angiver eksplicit, at punktet betragtes som lukket, eller KU antager at punktet ikke vil fremgå igen (fx en beløbsmæssig fejl i et enkelt regnskabsår, som ikke har relevans for næste regnskabsår)

Deloitte har i alt forholdt sig til 17 områder, hvor der er givet følgende vurdering:

- **13** har fået vurderingen ”Ingen væsentlig eller kritiske kommentarer” (grøn)
- **4** har fået vurderingen ”Ingen væsentlige kommentarer, men med anbefalinger eller observationer, der har ledelsens bevågenhed, for at imødegå risici eller områder/oplysninger, som bør have bestyrelsens opmærksomhed” (gul)
- **0** har fået vurderingen ”Risiko, der har væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten og kræver ledelsens bevågenhed (rød).

Protokollatets 4 ”gule” vurderinger (●) vedrører følgende:

1. Eksternt finansierede projekter

Deloitte har under afsnit 2. Betydelige risici og -fokusområder, afsnit 2.1 Nærmere oplysninger om betydelige revisionsrisici og fokusområder, samt nedenstående opfølgningsspunkt 6.4 fra tidligere protokollat, følgende bemærkninger til de i 2020 afgivne særskilte revisionserklæringer.

Punkt 6.4 Revisorerklæringer vedrørende eksternt finansierede projekter (2. april 2020, punkt 6.4):

”Vi har i 2020 afgivet 34 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 21 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. På de 21 projekter er der i alt 26 fremhævelser eller bemærkninger. For de 12 projekter er fejlene relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia (overholdelse af frister, rettidige udfyldte og godkendte time sheets mv.), derudover er der bemærkninger vedrørende overholdelse af forskellige administrative krav, som er stillet af en bevillingsgiver, der kunne være imødegået ved at have tilrettelagt projektadministrationen, så den imødekommer de stillede krav.

KU har stort fokus på at sikre en korrekt regnskabsaflæggelse og styring af projekterne. KU's nye budgetmodel indeholder flere styringselementer i forhold til at kunne vurdere den samlede økonomi i de enkelte projekter herunder indirekte følgeomkostninger og en øget fokus på den økonomiske risiko ved de enkelte projekter. KU har planer om at udvikle kontrollen med projekterne yderligere og hvis det er muligt digitalisere flere processer.

Vi lukker punktet for så vidt angår budget og styring, men bibeholder punktet for så vidt angår projekterklæringerne.

Vi vil følge op på området i forbindelse med den løbende revision 2021.”

Deloitte har i 2020 afgivet 34 særskilte projekterklæringer (2019: 46) vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 21 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger (2019: 13).

For 12 af de 21 projekter (57%) er fejlene relateret til dateringen af time sheets.

Bemærkningerne vedrører primært formalia i forhold til overholdelse af frister samt rettidige udfyldte og godkendte time sheets. Derudover er der bemærkninger vedr. administrative krav stillet af bevillingsgiver.

Deloitte bibeholder punktet om særskilte projekterklæringer som åbent (antageligvis pba. udmelding i sidste års protokollat om, at procentandelen af erklæringer med fremhævelser eller bemærkninger bør være under 10%).

Koncern-økonomi iværksatte i 2017 initiativer, der skulle medvirke til øget kontrol med at sikre korrekt og rettidig udarbejdelse af time sheets og behørig godkendelse heraf. Fra 2018 til 2019 faldt det samlede antal af bemærkninger 50 % til 28 %, hvoraf antallet af bemærkninger vedr. time sheets faldt fra 18 til 8.

I 2020 har Koncern-økonomi primo året fortsat dialogen med fakulteterne for at skabe den nødvendige fokus. Antallet af bemærkninger er imidlertid steget i 2021. Det er vurderingen, at situationen med den manglende fysiske tilstedeværelse i 2020 har haft en negativ indvirkning på overholdelse af formalia i rettidig udfyldelse og den efterfølgende godkendelse af time sheets.

Koncern-økonomi vil også i 2021 have fokus på området.

2. Bygningsdrift og tilhørende hensættelser

Deloitte har under afsnit 2. Betydelige risici og –fokusområder beskrevet bygningsdrift og tilhørende hensættelser.

Deloitte tilslutter sig den regnskabsmæssige behandling af de uafklarede regninger fra Bygningsstyrelsen (BYGST) og er enige med KU's fokus på området både omkring voldgiftssager men også omkring faktureringsgrundlaget fra BYGST.

KU har betalt 880 mio.kr. til BYGST. BYGST har i oktober fremsendt korrigeret oversigt over huslejeniveauer som udviser 901 mio.kr.

Forskellen vedrører 18,5 mio.kr. huslejefrihed, som KU er tilkendt i medfør af aktstykke 148.

KU er derfor ikke enige i Bygningsstyrelsens opgørelse men vurderer samtidig, at huslejen skal indregnes som driftsomkostninger i årsregnskabet for 2020 i overensstemmelse med den seneste oversigt over huslejeniveauer.

KU har som led i kontrollen af faktureringerne konstateret, at de ikke lever op til faktureringskravene, idet de ikke kan afstemmes til de enkelte kontrakter, samt at BYGST ændrer tidligere fremsendte fakturaer.

Afregningen forventes endeligt afklaret med BYGST i løbet af 2021.

SIDE 6 AF 10

3. Aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring)

Deloitte har under afsnit 3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte), bemærkninger til KU's aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring).

Deloitte konstaterer, at der er etableret tilstrækkelige forretningsgange og interne kontroller til at sikre, at ledelsen får relevante informationer, samt at ledelse og bestyrelse har passende fokus på at følge økonomistyringen.

Deloitte er enig i KU's fokus og det igangværende projekt med henblik på optimering i økonomistyringsprocesser (implementering af budgetmodellen).

Deloitte bemærker dog samtidigt, at KU fem år i træk har haft betydelige positive budgetafvigelser. Se nedenstående tabel for uddybning:

År	Afvigelse mio.kr.	Pct. ift. samlede indtægter
2020	373 mio.kr.	4,1 %
2019	247 mio.kr.	2,7 %
2018	128 mio.kr.	1,4 %
2017	203 mio.kr.	2,3 %
2016	276 mio.kr.	3,3 %
2015	100 mio.kr.	1,2 %

KU's ledelse bemærker, at den samlede afvigelsesprocent for de seneste 6 år, udgør 2,5 % set i forhold til de samlede indtægter (2,8 % for de seneste 5 år).

Den største afvigelse i den omtalte periode forekommer i 2020, hvor COVID-19 har sat sine tydelige spor – særligt på forbruget, der generelt har været meget tilbageholdene, hvilket er den primære faktor til at resultatet har været markant højere end budgetteret.

Generelt anses en afvigelsesmargin på 2 % som værende tilfredsstillende, jf. KU's samlede omsætning. Overskuddet i 2020 anser ledelsen som værende tilfredsstillende, ikke mindst i lyset af COVID-19, generel tilbageholdenhed, udskudte investeringer i aptering og forsinkelse i ibrugtagning af nybyggeri.

Der vil i arbejdet med den nye budgetmodel være fokus på en forsat styrket løbende dialog og økonomistyring ved de månedlige regnskabsopfølgninger

med fakulteterne med henblik på at sikre en endnu større sammenhæng mellem budget, de forventede prognoser og det faktiske regnskab.

SIDE 7 AF 10

Det skal bemærkes, at KU har igangsat en analyse af, hvor afvigelserne fra budgetforudsætninger opstår, og hvorledes aktivitetsstyringen kan gøres tættere og dermed reducere budgetafvigelserne. Deloitte angiver, at de er enige i dette fokus og anbefaler, at dette arbejde kombineres med KU's målsætninger for prognosesikkerhed.

4. Feriepengeforpligtelsen (og ikke-korrigerede fejl i årsrapporten)

Deloitte har under afsnit 3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte), bemærkninger til KU's feriepengeforpligtelse.

Deloitte konstaterer, at KU har beregnet feriepengeforpligtelsen i overensstemmelse med Økonomistyrelsens udmelding omkring fremgangsmåde for opgørelse af 2020-forpligtelsen (ændret metode ift. tidligere år). Deloitte tilslutter sig KU's indregningen af feriepengeforpligtelsen pr. 31.12.2020.

Deloitte har i forbindelse med revision af indfrysningen af feriemidlerne konstateret en ikke-korrigeret fejl på 14,3 mio.kr. i den indregnede regnskabsmæssige hensættelse, som er højere end det beløb der faktisk er indberettet til Lønmodtagernes Feriefond (Feriefonden).

Afvigelsen skyldes en fejl i det systemudtræk, som officielt er blevet udmeldt i vejledning fra Økonomistyrelsen, at KU skulle benytte. Det har vist sig, at der blandt knap 10.000 linjer er forekommet dubletter. Dette blev KU først opmærksomme på sent i regnskabsafslæggelsesprocessen. Såfremt fejlen blev korrigeret, ville KU's resultat for 2020 således være 14,3 mio.kr. højere.

Deloitte tilslutter sig KU's vurdering af, at fejlen er uvæsentlig i forhold til årsrapporten. De har ikke konstateret yderligere fejl i de faktisk indberettede beløb.

Andre, mindre væsentlige, bemærkninger i revisionsprotokollatet

SIDE 8 AF 10

(markeret ved et):

1. Samarbejde med andre institutioner

Deloitte har under afsnit 4. Forvaltningsrevision, bemærkninger til KU's samarbejde med andre institutioner.

Deloitte har i februar 2021 udført forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision af KU's samarbejde med andre institutioner. Deloitte konkluderer, at KU har etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at samarbejde indgås med sparsommelighed for øje og i henhold til KU's formål.

Deloitte bemærker dog, at KU ikke har udarbejdet et samlet overblik over samarbejdspartnere, hvilket øger risikoen for, at der indgås samarbejdsaftaler med væsentlige økonomiske bindinger eller uden for gældende regler. Deloitte anbefaler derfor, at KU etablerer en centraliseret kontrol, der sikrer, at aftalerne indgås ens på tværs af KU.

Fællesadministrationen vil i 2021 påbegynde en proces, der skal afdække, hvorledes dette vil kunne organiseres, og hvorledes sådan en central kontrol vil skulle designes og implementeres.

Deloitte informerer endvidere om deres revisionshandlinger rettet mod KU's tilskud, og tilsagn om tilskud, til Boligfonden.

Deloitte noterer:

”Vi har gennemgået aftalens indhold og har konstateret, at KU har dokumenteret, at tilskuddet er nødvendigt og er godkendt i henhold til KU's dispositionsregler. Vi har desuden vurderet den regnskabsmæssige behandling af tilsagnet og kan tilslutte os ledelsens indregning af den samlede omkostning på 25 mio.kr. i regnskabet for 2020, jf. økonomistyrelsens vejledning for hensættelse til bindende tilsagn om fremtidige tilskud.

Vi anbefaler, at KU følger boligfondens udvikling, herunder særligt at tilskud fra KU alene anvendes til de tiltænkte formål”.

KU noterer sig Deloitte's anbefaling.

Når Boligfonden etablerer nye lejemål, skal dette ske efter aftale med KU – dette fremgår af tilskudsaf-talen. Endvidere definerer tilskudsaf-talen, at Boligfonden løbende fremsender økonomisk rapportering til KU (i form af driftsbudgetter m.v.), samt overslag over tomgangsleje for det pågældende

regnskabsår. Slutteligt bemærker KU, at Boligfonden er en selvstændig juridisk enhed, der er underlagt fondsloven, og som monitoreres af fondens egen bestyrelse, samt relevante myndigheder, samt deres valgte godkendte revisor. De 25 mio.kr. betales i 5 rater, over 5 år (hvoraf første betaling var i december 2020).

KU er samtidig i løbende dialog med Boligfonden om udvikling af fondens økonomiske rapportering til KU med henblik på at sikre opfølgning på, at tilskuddene fra KU anvendes til de tiltænkte formål.

2. Generelle IT-kontroller

Deloitte har afsluttet deres revision af de af KU's IT-systemer, der ifølge Deloitte's risikovurdering og revisionsstrategi har relevans for regnskabsaflæggelsen.

Den overordnede konklusion er, at KU for en række områder har tilrettelagt passende kontroller på it-området. De har dog anbefalinger inden for adgangsstyring og log-management (uændret fra tidligere).

Deloitte skriver: "Adgangsstyring, for så vidt angår (1) rettidig nedlæggelse af brugers adgang til systemer og platforme, når en medarbejder fratræder eller skifter funktion, bør styrkes og (2) eksterne og interne udvikleres adgang til produktions-data på STADS bør begrænses. Årsagen til, at vores vurdering på it-sikkerhed er nedjusteret, er en stigning i brugere, som ikke er blevet nedlagt rettidigt.

Der bør med afsæt i it-risikoanalysen samt de overordnede log management-retningslinjer for KU udarbejdes en log management-politik for de individuelle systemer."

KU-IT har taget de foreløbige konklusioner til efterretning. Når den detaljerede IT-revisionsrapport er modtaget fra Deloitte, vil KU-IT indlede drøftelser med Deloitte mhp. kvalificering af konklusionerne samt iværksætte relevante og nødvendige tiltag mhp. at mitigere de identificerede risici/anbefalinger.

Punkt 6.3 Indkøb (2. april 2020, punkt 6.3)

Deloitte noterer, at de har fulgt op på bemærkningerne fra den løbende revision, hvor arbejdet med gennemgang af struktur og organisering af rapportering på indkøbsområdet stadigvæk var igangværende.

De har i forbindelse med revisionen modtaget endelig indkøbspolitik samt fået oplyst, at struktur og organisering i form af en indkøbsledelse er implementeret.

Endvidere har indkøbsledelsen påbegyndt løbende møder, hvor analyse af indkøbsområdet, som indeholder både dataunderstøttet analyse af status på området samt anbefalinger om hvilke tiltag der skal laves på området, bliver drøftet.

Deloitte noterer, at møderne og analyserne skal danne grundlag for en fælles model for organisering af alle indkøb. De har i forbindelse med årsrevisionen modtaget referat og analyse for møde afholdt d. 27. januar 2021.

Deloitte anser på baggrund af ovenstående, at punktet er lukket.